

Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 09.03.2021, sp. zn. 4 To 112/2021, ECLI:CZ:KSCB:2021:4.TO.112.2021.1

Číslo: 48/2021

Právní věta:

Podá-li státní zástupce obžalobu na obviněného, který je cizím státním příslušníkem a na území České republiky se nezdržuje, soud prvního stupně nemůže z důvodu uvedeného v § 173 odst. 1 písm. a) tr. ř. přerušit jeho trestní stíhání, hodlá-li předat trestní řízení do ciziny podle § 105 a násl. z. m. j. s. V takovém případě rozhodne podle § 108 z. m. j. s. o dočasném upuštění od některých úkonů trestního řízení za současného předložení žádosti Ministerstvu spravedlnosti o převzetí trestního řízení (§ 106 odst. 1 z. m. j. s.), popřípadě zaslání takové žádosti přímo příslušnému cizozemskému orgánu (§ 106 odst. 3 z. m. j. s.).

Soud: Krajský soud v Českých Budějovicích

Datum rozhodnutí: 09.03.2021

Spisová značka: 4 To 112/2021

Číslo rozhodnutí: 48

Číslo sešitu: 9

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Právní styk s cizinou, Přerušování trestního stíhání

Předpisy: § 108 z. m. j. s.
§ 173 odst. 1 písm. a) tr. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Krajský soud v Českých Budějovicích ke stížnosti okresního státního zástupce zrušil usnesení okresního soudu ze dne 27. 1. 2020, č. j. 3 T 32/2020-280, a okresnímu soudu uložil, aby o věci znovu jednal a rozhodl.

I. Dosavadní průběh řízení

1. Napadeným usnesením okresní soud přerušil z důvodu uvedeného v § 173 odst. 1 písm. a) tr. ř. trestní stíhání obviněných. Stalo se tak s odůvodněním, že všichni tři obvinění, poškozený i další navrhovaný svědek jsou cizími státními příslušníky, kteří se aktuálně nezdržují na adrese v České

republiky, kterou určili pro účely doručování, a poté, co státní zástupce dodal veřejnoprávní domicily všech těchto osob, připadá v úvahu předání trestního stíhání obviněných do ciziny. Okresní soud dovodil, že podmínkou pro takový postup je přerušení tuzemského trestního stíhání, což napadeným usnesením učinil.

II. Stížnost

2. Proti tomuto usnesení podal řádně a včas stížnost státní zástupce. Ten okresnímu soudu vytkl, že nevyužil speciální úpravu zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, jehož aplikace má předcházet použití trestního řádu, který je toliko subsidiárním právním předpisem. Upozornil, že zákon o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních pak předání trestního řízení do cizího státu upravuje komplexně a subsidiarita trestního řádu proto vůbec nepřipadá v úvahu. Navrhl, aby krajský soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně.

III. Důvodnost stížnosti

3. Podle § 147 odst. 1 tr. ř. přezkoumal krajský soud ke stížnosti státního zástupce napadené usnesení ve všech výrocích, proti nimž může stěžovatel podat stížnost, stejně jako řízení napadenému usnesení předcházející, a dospěl k závěru, že stížnost je důvodná.

4. Řízení bezprostředně předcházející napadenému usnesení žádnými vadami netrpělo, okresní soud řádně o věci rozhodl v senátním složení a v za tímto účelem nařízeném neveřejném zasedání.

5. Státnímu zástupci je však nutno dát za pravdu, že přerušení trestního stíhání, k němuž přistoupil prvostupňový soud, je úkonem nadbytečným a nepotřebným k realizaci návrhu na předání trestního řízení do ciziny, které jinak správně zvažuje soud prvního stupně. Pokud okresní soud argumentoval komentářem k trestnímu řádu, pak nutno uvést, že znění komentáře vztahující se k přerušení trestního stíhání v souvislosti s předáním trestního stíhání do ciziny se vztahuje k právní úpravě trestního řádu účinného do 31. 12. 2013, tedy do doby, než vstoupil v účinnost speciální zákon o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních č. 104/ 2013 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „z. m. j. s.“). Trestní řád účinný do konce roku 2013 totiž v ustanovení § 173 odst. 1 písm. d) ukládal přerušení trestního stíhání mimo jiné tehdy, navrhuje-li se předání trestního stíhání do ciziny. Tento důvod pro přerušení trestního stíhání však byl novelou trestního řádu účinnou od 1. 1. 2014 vypuštěn a text komentáře k trestnímu řádu vydaný [v r. 2013 se tak stal v tomto ohledu obsoletním.

6. Naopak v komentáři k § 173 odst. 1 písm. a) tr. ř. (který okresní soud v napadeném případě aplikoval) je poukazováno na to, že před rozhodnutím o přerušení trestního stíhání z tohoto důvodu (tedy pro to, že pro nepřítomnost obviněného nelze věc náležitě objasnit) je nutno vždy vážit, zda nepřichází v úvahu jiné alternativy postupu ve věci, a to buď konání řízení proti uprchlému anebo předání trestního řízení do ciziny. Z komentářového textu je dle přesvědčení krajského soudu zřejmé, že přerušení trestního stíhání pro okresním soudem zvolený důvod, není procesním krokem, který by měl předcházet předání trestního řízení do cizího státu, ale právě naopak přerušení trestního stíhání pro okresním soudem zvolený důvod, připadá v úvahu teprve až tehdy, pokud není namístě či nepřichází v úvahu mimo jiné předání trestního řízení do ciziny.

7. Okresní soud tak neměl trestní stíhání obviněných přerušovat, ale v rámci standardně běžícího trestního stíhání mohl činit kroky směřující k předání trestního řízení do ciziny podle § 105 z. m. j. s. Okresní soud tak měl namísto přerušení trestního stíhání rozhodnout o dočasném upuštění od některých úkonů trestního řízení podle zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních,

jak namítá stěžovatel. To je ostatně procesní nástroj zajišťující stavění promlčecí doby [§ 34 odst. 3 písm. g) tr. ř.], a mající v tomto ohledu stejný efekt jako případné přerušení trestního stíhání [§ 34 odst. 3 písm. b) tr. ř.].

8. Z popsaných podstatných důvodů krajský soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně. Ten v dalším řízení nechť rozhodne speciálním postupem podle § 108 z. m. j. s. o dočasném upuštění od některých úkonů trestního řízení za současného podání žádosti o převzetí trestního řízení zřejmě státem, jejímiž státními příslušníky a osobami majícími na území tohoto státu svůj veřejnoprávní domicil jsou čtyři z pěti klíčových osob projednávané kauzy (dva obvinění poškozený a svědek).